

3. november 2009

Strategi for Lokale- og Anlægsfonden 2010-2012

Lokale- og Anlægsfonden skaber flere og bedre fritidsfaciliteter. Fonden udvikler og støtter de fysiske rammer til idræts-, kultur- og fritidslivet med henblik på både nutidens og fremtidens behov.

Fondens idégrundlag

Fonden skaber flere og bedre fritidsfaciliteter. Fonden udvikler og støtter de fysiske rammer til idræts-, kultur- og fritidslivet med henblik på både nutidens og fremtidens behov.

Fondens formål

Fondens formål er at udvikle og støtte byggeri inden for idræts-, kultur- og fritidsområdet. Det sker ved at skabe faciliteter i en arkitektonisk og funktionel kvalitet, der inspirerer andre til at realisere kvalitetsbyggeri inden for området.

På det grundlag støtter Fonden projekter, der bygger på en række grundværdier. Det tilstræbes, at projekterne

- hviler på **lokalt engagement** i planlægning, finansiering og drift af faciliteterne
- skaber rammer for aktiviteter, der tager udgangspunkt i **frivilligt arbejde**
- bygger på **arkitektonisk kvalitet** og er **nyskabende** i funktion og arkitektur
- har **flere brugergrupper**, der på **demokratisk** vis har indflydelse på aktiviteterne
- samlet set sikrer **mangfoldighed** i brugernes muligheder for at vælge udfoldelsesform og faciliteter
- i videst muligt omfang står til rådighed for **fællesskabet**

Fonden støtter, kvalificerer og udvikler konkrete projekter gennem kontante tilskud, lån og rådgivning. Derudover skal Fonden udvikle og formidle viden om byggeri og brug af de faciliteter, der falder inden for Fondens formål.

Endelig skal Fonden drive udviklingsarbejde inden for Fondens formål. Det gælder både udvikling og udformning af nye facilitetstyper og ændring af eksisterende fysiske rammer.

Fondens støtteområder

Støtte kan gives til idrætsfaciliteter, klublokaler og væresteder, kulturhuse, faciliteter til spejder- og friluftsliv, biografer, museer og udstillingssteder samt musik- og dansefaciliteter samt opvisningsanlæg med en høj grad af daglige, lokale brugere.

Støtte ydes til såvel indendørs som udendørs faciliteter og dækker både nyopførelser, udbygning og nyindretning af eksisterende anlæg.

Det geografiske støtteområde er Danmark, Grønland samt Sydslesvig, når projekter vedrører danske foreninger.

Støtten kan gives til alle former for foreninger, organisationer, institutioner, fonde og kommuner, der ønsker at bygge og drive støttede faciliteter uden privatøkonomiske interesser.

Fondens krav

Fondens støtte baserer sig alene på kravet om kvalitet i indhold, udformning og teknik. Fonden skal herunder tilstræbe, at følgende krav tilgodeses:

Indhold:

Faciliteterne skal kunne bruges af flere brugergrupper for at skabe bedst mulig udnyttelse. De skal stå til rådighed for fællesskabet ved i videst muligt omfang at give adgang (for eksempel gennem medlemskab af en forening) for alle, som ønsker at bruge faciliteterne.

Projektet skal være lokalt forankret i planlægning, finansiering og aktivitet. Det kræver, at lokale kræfter er involveret i udformning af projektet, og at en stor del af aktiviteterne i de planlagte faciliteter har lokalt islæt.

Fonden kræver frivillighed hos udøvere og forventer, at en del af planlægningen og driften af faciliteterne og aktiviteterne tager udgangspunkt i frivilligt arbejde.

Ansøgers organiseringsform skal bygge på demokratiske principper og sikre størst mulig brugerstyring af både byggeriet og de efterfølgende aktiviteter i faciliteten.

Udformning:

Projekterne skal i videst muligt omfang være nyskabende i funktion og arkitektur og repræsentere arkitektonisk kvalitet.

Det enkelte anlæg skal være udformet, så det kan bruges til flere funktioner. Der skal tages hensyn til handicappede ved indretningen.

Teknisk kvalitet:

Fonden vil med sine krav til teknisk kvalitet sikre, at støttede faciliteter bevarer deres brugsværdi længst muligt med mindst mulige vedligeholdelsesomkostninger. Udover bygningsreglementets bestemmelser stiller Fonden yderligere tekniske krav med baggrund i Fondens indsamlede erfaringer fra eksisterende idræts-, kultur- og fritidsbyggerier.

De byggetekniske løsninger og valget af materialer bør som et minimum sikre, at byggeriet kan fungere uden større renoveringer i mindst 10 år. For mobile og midlertidige anlæg kan kravet dog nedsættes til fem år.

Valg af byggeformer og -materialer skal ske ud fra en helhedsbetragtning, hvor økonomiske, miljømæssige og tekniske hensyn indgår.

Fonden kræver, at alle ansøgere udarbejder behovsanalyser, detaljerede anlægs- og driftsbudgetter, som også indeholder nødvendig startdriftskapital. Ansøgerne skal eje eller have brugsret i mindst 10 år til de faciliteter, der søges om støtte til. For mobile og midlertidige anlæg kan kravet dog nedsættes til fem år.

Fonden stiller krav om evaluering af både indhold, udformning og teknisk kvalitet i alle større projekter.

Fondens prioriteringer

Blandt de støtteberettigede projekter prioriterer Fonden faciliteter til idræts- samt børne- og ungdomsformål højt og har derudover følgende generelle prioriteringer:

- Faciliteter, som indeholder fornyelse i funktioner og aktivitetsformer.
- Faciliteter, hvor flerfunktionalitet også tilgodeser handicappede, ældre og selvorganiserede brugere.
- Faciliteter, der dækker et generelt behov for store brugergrupper og faciliteter, som har en stor effekt på særlige grupper.
- Faciliteter i eksisterende bygninger, der i kraft af beliggenhed, historie og konstruktion har særlige kvaliteter til idræts-, kultur- og fritidsformål – som f.eks. tidligere erhvervsbygninger, kirker og rådhus.
- Større boligområder, der er underforsynede med idræts-, kultur- og fritidstilbud.
- Udnyttelse af opvisningsanlæggenes opholds- og udenomsarealer til relevant idrætsudfoldelse før, under og efter konkurrencer og events.

Fonden ønsker derudover at skabe mangfoldighed i brugernes muligheder for at udfolde sig og prioriterer derfor, at det samlede antal støttede projekter sikrer så mange forskellige former for aktiviteter som muligt.

Fonden prioriterer inden for kulturområdet anlæg, der i særlig grad appellerer til brugernes egen-aktivitet og støtter derfor primært mindre kultur- og musikhus med øvelokaler, værksteder o.l. frem for museer og udstillingssteder.

Fondens indsatsområder

Ud over de generelle prioriteringer vil Fonden have særligt fokus på:

Gennemførelse af planløsninger og faciliteter til idræt og bevægelse i udsatte boligområder.

Etablering af nye, tidssvarende fritidsfaciliteter på såvel lukkede som ombyggede og nye skoler, hvor foreninger og selvorganiserede aktiviteter er primære eller ligestillede brugere.

Fremme bæredygtige løsninger generelt med særligt fokus på initiativer, der understøtter en aktiv kropskultur gennem nye teknologiske løsninger og nye arkitektoniske formsprog.

Udnyttelse af nedslidte svømmehaller til nye vandaktiviteter eller helt andre formål.

Udvikling og udformning af byens rum – fra bydel til gade – med fokus på idræt og bevægelse.

Forbedring af mulighederne for vandaktiviteter ved hjælp af faciliteter, der skaber bedre adgang til vandarealer og samtidig øger udfoldelsen på vandet.

Initiativer til udviklingen af nye former for midlertidige og mobile anlæg inden for idræts-, fritids- og kulturområdet.'

Fondens støtteformer og arbejdsmetoder

For at opfylde strategien om at støtte, kvalificere og udvikle byggerier af idræts-, kultur- og fritidsfaciliteter er det daglige arbejde i Fonden organiseret i tre hovedområder:

- Fonden rådgiver, behandler, kvalificerer og vurderer konkrete, indkomne forslag ved brug af både intern og ekstern ekspertise.
- Fonden driver udviklingsarbejde. Det sker ved opsøgende arbejde, hvor Fonden gennem undersøgelser, dialog med fremtidige brugere, internationalt samarbejde, konkurrencer og almen inspiration skaber nye muligheder inden for idræts-, kultur- og fritidsområdet. Fonden skal sikre fokus på fremtidige behov for faciliteter. Det gælder både udvikling af nye facilitetstyper og ændring af eksisterende.
 - Fonden udvikler og formidler viden om byggeri og brug af de faciliteter, der falder inden for Fondens formål gennem rådgivning, foredrag, artikler, bøger, internettet og konferencer.

Fonden støtter indkomne ansøgninger og udviklingsprojekter med etableringstilskud, lån samt intern og ekstern rådgivning/vurdering. Støtte i form af lån og tilskud forudsætter, at ansøgere efterkommer de retningslinier, som er lagt til grund for Fondens støtte til det enkelte projekt (arkitektur, funktion, byggeteknisk kvalitet, miljøbelastning, anlægsøkonomi samt drifts- og vedligeholdelsesøkonomi).

Alle tilsagn er tidsbegrænsede, men kan søges forlængede.

Fonden samarbejder med andre fonde for at sikre videndeling om arbejdsrutiner, inspirationskilder, lovgivning, nøglepersoner m.m. inden for Fondens støtteområde.

Etableringstilskud

Fonden yder etableringstilskud - for mindre tilskuds vedkommende fra Fondens særlige Klublokale- og Værestedspulje.

Fonden giver størst etableringstilskud til projekter, som i særlig grad står for nytænkning inden for idræts-, kultur- og fritidsområdet. Støtten skal være i en størrelsesorden, der sikrer realiseringen af fornyende og kvalitative faciliteter, som kun kan realiseres i kraft af Fondens støtte.

Etableringstilskud kan højst udgøre 50 % af de samlede anlægsudgifter. Fondens tilskud er maksimeret til det beløb, der er rejst ved lokale initiativer, og Fonden forventer kommunal opbakning til det ansøgte projekt.

Fonden støtter normalt kun projekter, der har samlede anlægsudgifter på mindst 1 mio. kr. Mindre projekter vil eventuelt kunne søge støtte fra Klublokale- og Værestedspuljen.

Fonden kan give forhåndsvurdering og forhåndsgodkendelse af projekter.

Lån

Fonden yder lån til projekter ud fra både kulturpolitiske og økonomiske forudsætninger. Lån ydes lige som etableringstilskud kun, hvis projektet opfylder Fondens krav til kvalitet i indhold, udformning og teknik. Bevilgede lån skal sikre kvalitetsprojekter, der kun kan realiseres i kraft af Fondens støtte.

Fondens lån ydes kun til økonomisk bæredygtige projekter, som kan sikre betaling af renter og afdrag. Derfor sikrer Fonden sin långivning gennem kritisk vurdering af anlægs- og driftsbudgetter, pant og anden sikring af faciliteten samt opbakning til det ansøgte projekt fra kommune og lokal- og brugergrupper

Fonden kan både bevilge lån som eneste form for økonomisk støtte og i tilknytning til etableringstilskud. Fonden yder normalt lån på markedsvilkår.

Endelig kan Fonden udstede ydelsesgarantier.

Fonden ønsker ikke at konkurrere med kommercielle finansieringsinstitutter og yder derfor som udgangspunkt kun lån i de tilfælde, hvor en bank eller kreditforening kræver en sikkerhedsstillelse, som kan forhindre projektets gennemførelse.

Lån fra Fonden skal anvendes til at iværksætte nye projekter og ikke til omlægning og indfrielse af eksisterende lån.

Rådgivning og vejledning

Fonden har oparbejdet en viden både internt og hos eksterne samarbejdspartnere, som kan tilbydes alle – også i forbindelse med projekter, der ikke umiddelbart opfylder kravene for at kunne modtage etableringstilskud eller lån i Fonden.

Rådgivning og vejledning kan gives til alle former for foreninger, organisationer, institutioner, fonde og kommuner, dels i form af generel inspiration, dels gennem specifik rådgivning og vejledning i forhold til konkrete projekter. Fonden kan tillige tilbyde gratis kvalitetsvurdering af projekter med brug af eksterne rådgivere.

Klublokale- og Værestedspuljen

Fonden støtter med en særlig pulje projekter for klublokaler og væresteder. Formålet med Puljen er at øge antallet og størrelsen af faciliteter til klublokaler og væresteder inden for idræts-, kultur- og fritidslivet.

Puljen støtter mindre projekter til nybyggeri, udbygning, ombygning og køb. Det kan være klublokaler til idræt eller andre rammer for samvær, der knytter sig til aktiviteter. Eller et værested, som er ramme for flere aktiviteter, for eksempel børne- og ungdomsformål, teater, musik, film, dans, friluftsliv m.m.

Tilskud fra Puljen gives på grundlag af de indholdsmæssige kvaliteter i et projekt, mens udformning og teknisk kvalitet ikke vurderes. Ansøgere skal eje eller have brugsret i mindst 10 år til de faciliteter, der søges om støtte til. Puljeansøgninger, hvor flere grupper kan bruge samme klublokale eller værested, prioriteres.

Puljen støtter kun projekter med samlede projektudgifter mellem kr. 100.000 og 1 mio. kr. Støtten er 1/3 af de samlede projektudgifter, dog max. kr. 150.000.

Udvikling

Målet med Fondens udviklingsarbejde er at give nye løsninger på faciliteter til befolkningens idræts-, kultur- og fritidsaktiviteter. Det gælder både udvikling og udformning af nye facilitetstyper og ændring af eksisterende fysiske rammer.

Fondens udviklingsarbejde spænder fra udviklingen af helt nye idéer til kvalificering af traditionelle projekter, hvor konkrete, arkitektoniske løsninger på samspillet mellem rum og funktion skal vurderes og nytænkes. Dette gøres bl.a. gennem idé- og arkitektkonkurrencer og forskellige former for workshops, der inddrager interessenter og andre ressourcepersoner.

Fonden skal - efter dialog med brugerne - skabe inspiration for foreninger, organisationer, institutioner, fonde og kommuner. Det er et mål at iværksætte udviklingsprojekter, der efterfølgende inspirerer lokale interessenter til selv at etablere de nye former for faciliteter uden støtte fra Fonden.

Udviklingsarbejdet skal have særligt fokus på nye former for bevægelsehuse, omformning af eksisterende idrætshaller, anlæg der kan samle organiserede og selvorganiserede aktiviteter, udfoldelsesmuligheder for nye aktiviteter samt byrumsfaciliteter for leg og idræt.

Vidensindsamling og forskning

Arbejdsgrundlaget for Fondens sagsbehandling generelt og udviklingsarbejde specifikt er analyser af befolkningens fritids- og kulturvaner, internationalt samarbejde samt evaluering af

realiserede projekter. Fonden tager desuden initiativ til forskning inden for Fondens støtteområde med særlig henblik på:

- Idrætsfaciliteternes betydning for befolkningen
- Forskellige målgruppers særlige behov og aktivitetsmønstre
- Idrætten og kulturen som drivkraft i byudvikling
- Kulturpolitik og fysisk planlægning
- Kortlægning og udnyttelse af idrætsfaciliteter og kulturhuse
- Idræt, kultur og arkitektur
- Nye aktivitets- og udfoldelsesmuligheder for befolkningen
- Fremtidige behov for idræts- og kulturfaciliteter

Fonden søger hermed at støtte undersøgelser og evalueringer, der bidrager med ny viden inden for Fondens virkefelt. Undersøgelserne kan have form af mindre eller større projekter, som f.eks. ph.d.-projekter, men et fælles kriterium er, at undersøgelserne skal have relevans for Fondens og interessenternes arbejds- og beslutningsgrundlag.

For at opnå støtte skal projekterne relatere sig til centrale problemstillinger/emner, som Fonden fastlægger i strategiplanerne i overensstemmelse med de mere konkrete bygge- og anlægsmæssige tiltag. For større undersøgelser og ph.d.-stipendier gælder det, at de skal indgå i en forskningsmæssig sammenhæng det pågældende sted, og at ansøgningen skal komme fra ledelsesniveau.

Fonden støtter kun projekter, der er medfinansieret fra ansøger, eller hvor der foreligger medfinansiering fra ekstern(e) part(er) på mindst 50 %. Fonden kan fortsat fuldfinansiere mindre projekter og selv tage initiativ hertil.

Information

Fonden prioriterer informations- og pressearbejde som et middel til at udbrede kvalitetsbyggeri i idræts-, kultur- og fritidssektoren i Danmark.

Fondens arbejde skal være kendt for at sikre, at

- Fondens viden og erfaringer bliver modtaget og brugt.
- potentielle ansøgere og samarbejdspartnere ved, hvor de skal henvende sig.
- Fonden har gennemslagskraft i enkeltsager gennem sit generelle omdømme.
- beslutningstagere og opinionsdannere kan vurdere værdien af Fondens eksistens.

Fonden vil gøre brug af foredrag, nyhedsbreve, bøger og pjecer, konferencer og seminarer, generelle pressemeddelelser og specifikke initiativer overfor enkeltmedier, facilitetsdatabaser og idékonkurrencer m.m.

Fonden vil overordnet fortsætte de seneste års satsning på internettet som et velegnet medie for Fondens informationsarbejde.